

З ПЕРША МАЕМ, ТАВАРЫШЫ!



Беларускі УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА
БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНАГА
СЦЯГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

№ 16 (1128) ● Чацвер, 29 красавіка 1976 г. ● Цана 2 кап. ● Газета выходзіць з 1935 г.

ПРАЛЕТАРЫІ УСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

У СВЯТОЧНЫХ КАЛОНАХ

Святам шчасця і маладосці прыходзіць Першамай на нашу Савецкую зямлю. На вуліцы гарадоў і вёсак краіны выйдуць мільёны працоўных. Яны прынясуць рапарты працоўных дасягненняў, прадэманструюць сваю любоў, адданасць Камуністычнай партыі, роднай дзяржаве, вернасць ідэалам Леніна.

У калонах дэманстрантаў разам з будаўнікамі і рабочымі, настаўнікамі і ўрачамі, дзеячамі навукі і культуры пройдзе шматтысячная армія студэнтаў, аспірантаў, выкладчыкаў і супрацоўнікаў БДУ — буйнейшай навучальнай установы рэспублікі.

Пад лозунгам развіцця навукі і культуры ў дзесятай пяцігодцы калону БДУ ўзначаліць фізічны факультэт, які заняў першае месца ва ўніверсітэце па выніках сацыялістычнага спаборніцтва за пяцігоддзе. У калоне факультэта, у першых яе радах пойдзе кафедра ядзернай фізікі, якую ўзначальвае прафесар С. С. Шушкевіч. Побач з ветэранамі вайны Я. А. Піскуновым, П. С. Фірсавым, Я. А. Лазарэнка на дэманстрацыю выйдуць студэнты і супрацоўнікі, узнагароджаныя знакамі ЦК ВЛКСМ «Ма-

лады гвардзеец пяцігодкі», знакамі «Ударнік-75», правафланговыя вучобы, выдатнікі У. Самойлаў, А. Зайцава, Л. Говар і іншыя.

«Мір, Май, праца!» — з такімі транспарантамі выйдуць на святочны парад працоўных студэнты, выкладчыкі і супрацоўнікі юрыдычнага факультэта, які з'яўляецца адным з лепшых факультэтаў па выніках паспяховасці. У яго першых радах будуць выкладчыкі і студэнты — пераможцы сацыялістычнага спаборніцтва на факультэце.

«Працоўны семестр — на выдатна», «Студэнты — Радзіме» — такія лозунгі будуць узняты над калонамі ФПМ і мехмата. Больш як 100 студэнтаў механіка-матэматычнага факультэта пойдуць у форме байцоў СБА.

Актыўны ўдзел у дэманстрацыі прымуць замежныя студэнты, якія навучаюцца ў БДУ імя У. І. Леніна. «Мы інтэрнацыяналісты» — гавораць іх лозунгі.

Ёсць аб чым рапартаваць калектыву Белдзяржуніверсітэта імя У. І. Леніна: да Першамае ён прыйшоў з новымі поспехамі ў

працы, вучобе, з навуковымі адкрыццямі.

Новыя гарызонты творчай працы адкрылі перад вядучай ВНУ рэспублікі гістарычныя рашэнні XXV з'езда Камуністычнай партыі Савецкага Саюза і XXVIII з'езда Кампартыі Беларусі, над выкананнем якіх мэтанакіравана і самааддана працуюць амаль паўтаратысячная партыйная арганізацыя, увесь прафесарска-выкладчыцкі састаў, аспіранты і студэнты.

Сярод іх у святочных калонах пойдуць лепшыя работнікі БДУ, узнагароджаныя ордэнамі і медалямі СССР за дасягнутыя поспехі ў выкананні заданняў дзевятай пяцігодкі па падрыхтоўцы спецыялістаў для народнай гаспадаркі. Гэта — У. М. Сікорскі, член-карэспандэнт Акадэміі навук БССР, рэктар БДУ, А. Я. Малышаў, прафесар, прарэктар па навуковай рабоце, І. П. Зяцькоў, дацэнт, дэкан фізічнага факультэта, Г. М. Ліўшыц, прафесар БДУ, В. М. Далгаў, начальнік вучэбнага аддзела, В. В. Казлова, дацэнт, загадчыца кафедры БДУ.

«Рашэнні XXV з'езда КПСС — у жыццё!» — пад такім дэвізам жыве і працуе калектыв Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта.

ЗЫХОДЗЯЧЫ З ПАТРАБАВАННЯЎ ПАРТЫІ

Інфармацыі і даклады аб стане палітыка-выхаваўчай работы ў інтэрнатах не аднойчы заслухоўваліся на паседжаннях парткома ўніверсітэта.

Нядаўна адбыўся расшыраны актыў БДУ па рабоце ў інтэрнатах. У ім прынялі ўдзел адказныя за работу ў інтэрнатах ад партбюро, прафбюро, камітэтаў камсамола факультэтаў, старшыні студсаветаў.

З дакладам выступіў І. В. Марчанка, член парткома ўніверсітэта, старшыня савета парткома па ра-

боце ў інтэрнатах. Ён адзначыў асноўныя напрамкі дзейнасці савета, пракамэнціраваў патрабаванні XXV з'езда КПСС да выхаваўчай работы з моладдзю.

Аб стане выхаваўчай работы ў інтэрнатах расказаў намеснік дырэктара студгарадка па палітычнай частцы М. Сянкевіч. Па пытаннях работы радыёвузлоў у інтэрнатах паведаміў намеснік сакратара камітэта камсамола БДУ В. Русак. На актыве выступілі прарэктар па адміністрацыйна-гаспадарчай рабоце С. А. Ерамею,

старшыня студсавета інтэрната №2 І. Тырын і іншыя.

Актыў разгледзеў вынікі агляду-конкурсу інтэрнатаў, наметіў далейшыя задачы студсаветаў, звярнуў увагу на пашырэнне самадзейных пачаткаў у рабоце інтэрнатаў, узмацненне ролі студсаветаў у выхаванні ў кожнага жыхара ашчадных адносін да сацыялістычнай маёмасці.

Вынікі актыва вырашана абмеркаваць ва ўсіх прафсаюзных камсамольскіх арганізацыях, у маі правесці рэйд па інтэрнатах.



**ЮНАКІ І ДЗЯУЧАТЫ! НАСТОЙЛІВА
АВАЛОДВАЙЦЕ МАРКСІСЦКА-ЛЕНІН-
СКІМ ВУЧЭННЕМ, ДАСЯГНЕННЯМІ
НАВУКІ, ТЭХНІКІ І КУЛЬТУРЫ! ПА-
МНАЖАЙЦЕ СЛАУНЫЯ РЭВАЛЮ-
ЦЫЙНЫЯ, БАЯВЫЯ І ПРАЦОЎНЫЯ
ТРАДЫЦЫІ САВЕЦКАГА НАРОДА!
БУДЗЬЦЕ У ПЕРШЫХ РАДАХ БА-
РАЦЬБІТОЎ ЗА ПАСПЯХОВАЕ ВЫКА-
НАННЕ РАШЭННЯУ XXV З'ЕЗДА
КПСС!**

(З Заклікаў ЦК КПСС да 1 Мая 1976 года).

27 красавіка ва ўніверсітэце адбыўся ўрачысты сход, прысвечаны святкаванню 1 Мая. Сход адкрыў прарэктар па навуковай рабоце прафесар А. Я. Малышаў. Дэкан філалагічнага факультэта А. А. Волк у сваім дакладзе падкрэсліў, што сёлетні Першамай адзначан падзеяй вялікага гістарычнага значэння — адбыўшыся нядаўна XXV з'ездам КПСС. Дакладчык ствініўся на ўкладзе нашай навучальнай установы ў дзевятую пяцігодку. Універсітэт заняў 1 месца па выніках сацыялістычнага спаборніцтва сярод ВНУ рэспублікі.

У заключэнне святочнага сходу адбыўся канцэрт.

Фота А. Басова і В. Драчова.



АБ ПРАВЯДЗЕННІ КОНКУРСУ ПА КУЛЬТУРЫ ВІТВОРЧАСЦІ І АХОВЕ ПРАЦЫ ў 1976 ГОДЗЕ

З мэтай шырокага прыцягнення прафесарска-выкладчыцкага і вучэбна-дапаможнага саставу, інжынерна-тэхнічных работнікаў, рабочых і служачых універсітэта да распрацоўкі і правядзення мерапрыемстваў па павышэнню культуры вытворчасці і аздараўленню ўмоў працы рэктарат і мясцовы камітэт аб'яўляюць конкурс па культуры вытворчасці і ахове працы ў Беларускай універсітэце імя У. І. Леніна. У сувязі з гэтым кіраўнікі факультэтаў, кафедраў і іншых падраздзяленняў універсітэта разам з прафсаюзнымі бюро павінны стварыць камісіі для арганізацыі і правядзення конкурсу і ў месячны тэрмін распрацаваць мерапрыемствы на 1976 год, накіраваныя на павышэнне культуры вытворчасці, бяспекі выканання работ, аблягчэнне і аздараўленне ўмоў працы, паляпшэнне санітарна-гігіенічнага стану памяшканняў на факультэтах, кафедрах і

ў іншых падраздзяленнях універсітэта і забяспечыць іх выкананне. Укараненне новай тэхнікі і тэхналогіі, значна паляпшаючых умовы працы, механізацыі і аўтаматызацыі вытворчых працэсаў, герметызацыі абсталявання, дасканальных сістэм блакіровак і загароджванняў небяспечных вузлаў машын і механізмаў, а таксама распрацоўка і выкананне мерапрыемстваў па ахове працы, рацыянальная арганізацыя рабочых месцаў, якае забяспечыць высокапрадукцыйны, здаровы і бяспечны ўмовы працы, наагула насць санітарна-бытавых памяшканняў, захоўванне рабочых месцаў, карпусоў, лабараторый, кабінетаў і г. д. у адпаведнасці з правіламі тэхнікі бяспекі і санітарнымі нормама будучы з'яўляцца галоўнымі паказчыкамі пры падвядзенні вынікаў конкурсу. Акрамя таго, агульнаўніверсітэцкая камісія пры падвядзенні вынікаў будзе ўлічваць ступень укаранення тэх-

нічнай эстэтыкі, выкананне рэкамендацый па рацыянальнаму каляроваму аздабленню займаемых памяшканняў і выкарыстанне абсталявання, утрыманне і эксплуатацыю аб'ектаў павышанай небяспечнасці ў адпаведнасці з патрабаваннямі правіл тэхнікі бяспекі, здзяйсненне мерапрыемстваў па памяншэнню вытворчага шуму і вібрацыі да ўзроўню ніжэй максімальна дапушчальных норм. Агульнаўніверсітэцкая камісія звяртае ўвагу і на паляпшэнне грамадскага харчавання супрацоўнікаў і студэнтаў, забяспечэнне супрацоўнікаў і студэнтаў спецадзеннем, спецабуткам і ахоўнымі сродкамі ў адпаведнасці з галіновымі нормама, бясплатнай выдачай спецадзення, спецабутку, засцерагалых прыстасаванняў, паляпшэнне масавай і культурнай работы, паніжэнне ўзроўню вытворчага траўматызму, паляпшэнне навучання і нагляднай агітацыі па пытаннях бяспекі працы, ар-

ганізацыі стэндаў і куткоў па тэхніцы бяспекі. Факультэт, які зойме першае месца сярод факультэтаў прыродазнаўчых навук, будзе ўзнагароджан Ганаровай граматай з прысваеннем звання «Факультэт высокай культуры вытворчасці і аховы працы па выніках конкурсу 1976 года»; факультэт гуманітарных навук — Ганаровай граматай з прысваеннем гэтага ж звання. Ганаровай граматай універсітэта з прысваеннем звання «Кафедра высокай культуры вытворчасці па выніках конкурсу 1976 года» будучы ўзнагароджаны кафедры, заняўшыя першае месца на факультэтах і ва універсітэце. Адзел адміністрацыйна-гаспадарчай часткі, навукова-даследчая лабараторыя і іншыя падраздзяленні факультэта, якія дабіліся лепшых паказчыкаў, а таксама асобныя ўдзельнікі, якія праявілі найбольшую актыўнасць у арганізацыі і правядзенні грамадскага агляду па культуры вытворчасці і ахове працы будучы ўзнагароджаны Ганаровымі граматамі універсітэта. Падвядзенне вынікаў конкурсу адбудзецца ў снежні 1976 года.

ЮБІЛЕЙ КРАСАВІЦКАГА ПАЎСТАННЯ

У гэтыя дні брацкі балгарскі народ урачыста адзначае стагоддзе гераічнага Красавіцкага паўстання — самага буйнага нацыянальна-вызваленчага выступлення балгар супраць феадальна-дэспатычнай тыраніі Атаманскай імперыі. З выпадку гэтай знамянальнай падзеі 20 красавіка ў БДУ адбылася навуковая канферэнцыя, арганізаваная рэктаратам універсітэта, Інстытутам гісторыі АН БССР і беларускім аддзяленнем Таварыства савецка-балгарскай дружбы. Уступнае слова было прадастаўлена дэкану гістарычнага факультэта БДУ, дацэнта І. О. Царук. З вялікай цікавасцю прысутныя праслухалі даклады в. а. прафесара Д. Б. Мельцара «Красавіцкае паўстанне ў Балгарыі і яго гістарычнае значэнне» і старшага навучальнага супрацоўніка Інстытута АН БССР Г. Г. Сяргеевай «Красавіцкае паўстанне

і еўрапейская грамадскасць». З паведамленнем аб дружбе выдатнага балгарскага паэта і рэвалюцыянера Хрыста Боцева і нашага земляка Н. Т. Судзілоўскага выступіў дацэнт М. І. Іоська. Н. С. Гілевіч, кавалер балгарскага ордэна Кірылы і Мяфодзія, расказаў аб рэвалюцыйных паэтах балгарскага Адраджэння. На канферэнцыі прысутнічалі балгарскія студэнты і аспіранты, якія навучаюцца ў ВНУ горада Мінска. Ад іх імя выступіў сакратар партыйнай арганізацыі зямляцтва балгарскіх студэнтаў Ілья Казаларскі. У БДУ імя У. І. Леніна аформлены фотавыстаўкі, якія расказваюць аб гераічнай нацыянальна-вызваленчай барацьбе балгарскага народа супраць іншаземнага прыгнёту. А. ДУБОВІК, аспірант

ЗА ЭФЕКТЫўНАСЦЬ НАВУКІ ў ВНУ

У навукова-даследчым адзеле адбылося абмеркаванне плана мерапрыемстваў парткома, рэктарата, мясцкома, прафкома і камітэта камсамола БДУ імя У. І. Леніна па ажыццяўленню гістарычных рашэнняў XXV з'езда КПСС. Абмеркаванне вылілася ў вялікую дзелавую размову аб перспектывах развіцця і ўдасканалення форм і метадаў кіравання навуковымі даследаваннямі, іх інфармацыйнага абслугоўвання, патэнтнага і тэхнічнага забяспечэння. Партыйная, прафсаюзная і камсамольская групы, сектары аддзела распрацавалі доўгатэрміновую праграму канкрэтных дзеянняў, накіраваных на павышэнне якасці і эфектыўнасці навукі ў ВНУ. Практычнае ўкараненне новых ідэй — гэта сёння не менш важная задача, чым іх распрацоўка.

навейшай інфармацыі аб айчыннай і зарубежнай вопыце, без ведання патэнтна-ліцэнзійнай сітуацыі ў кожнай канкрэтнай галіне даследаванняў. Эфектыўнаму рашэнню даных пытанняў закліканы садзейнічаць службы навукова-тэхнічнай інфармацыі, вынаходніцкай і патэнтнай работы. У дзесятай пяцігодцы перад гэтымі службамі стаяць вялікія задачы па арганізацыі сваёй дзейнасці, дасканаленню на навуковай аснове форм і метадаў інфармацыйнага і патэнтнага забяспечэння, укаранення аўтаматызаваных сістэм наакуплення і апрацоўкі навукова-тэхнічнай інфармацыі на базе машынных носбітаў і сучасных сродкаў вылічальнай тэхнікі, а таксама шырокай прапаганды інфармацыйных і патэнтных ведаў сярод навуковых супрацоўнікаў і студэнтаў універсітэта. Рашэнне гэтых задач, як адзначалі ў сваіх выступленнях старшыня навукова-вытворчых груп Г. І. Баранаў і С. Г. Вінаградаў, будзе садзейнічаць далейшаму павышэнню якасці і эфектыўнасці навуковых распрацовак, павышэнню аўтарытэту навукі ў ВНУ.

— Нас ужо не могуць задаволіць адзінаковыя выкарыстанні нашых распрацовак на асобных прадыпрыемствах, — гаворыў старшы навуковы супрацоўнік С. А. Яшчук. — Наша мэта — шырокае ўкараненне. Новыя задачы патрабуюць прыняцтва новых форм работы. На пярэдні план ставіцца праграмае планаванне ўкаранення закончаных НДР, складанне доўгатэрміновых праграм укаранення з прыцягненнем раду зацікаўленых міністэрстваў і ведамстваў, правядзенне міжведамасных і дзяржаўных выпрабаванняў, выхад у Дзяржстандарт — усё гэта новыя для ВНУ формы работы, але яны неабходны, калі мы хочам бачыць ідэй нашых вучоных ажыццяўленымі ў дзесятках відаў новай прадукцыі для самых розных галін народнай гаспадаркі.

Прыемна адзначыць, што ўсе супрацоўнікі навукова-даследчага аддзела разумеюць гэта, разумеюць усю важнасць задачка, якія стаяць перад імі, і даручаных участкаў работы. Пытанні планавання НДР, стварэння АСК НДА БДУ, паляпшэнне работы з кадрамі, цэнтралізаванага забяспечэння распрацоўшчыкаў неабходнымі прыладамі і матэрыяламі, пытанні павышэння кваліфікацыі — усё гэта і многае іншае хвалюе нас і таму знайшло сваё адлюстраванне ў прынятым плане мерапрыемстваў па выкананню рашэнняў XXV з'езда КПСС.

Я. ЛАТУШКО, прафгрупорг навукова-даследчага аддзела БДУ.

Нядаўна ва універсітэце адбылася рэспубліканская навуковая канферэнцыя.

На паседжанні секцыі гісторыі КПСС, ВЛКСМ і міжнароднага маладзёжнага руху з дакладам «Баявы шлях 100-й дывізіі» выступіў студэнт V курса Беларускага інстытута механізацыі сельскай гаспадаркі У. Лашкевіч.

НА ЗДЫМКУ: дакладчыца У. ЛАШКЕВІЧ.

Фота Т. ПЕТРАШКЕВІЧ.



«ГАУДЭАМУС» ПРЫМАЕ ГАСЦЕЙ

З 21 па 22 красавіка праходзіла творчая паездка калектыву народнай харавой капэлы БДУ імя У. І. Леніна ў горад Ленінград. Першы канцэрт, які праходзіў у ленинскія дні ў зале Саюза кампа-

зітараў, пачаўся з выканання песні пра Леніна І. Лучанна. На другі дзень калектыву харавой капэлы сустраўся з удзельнікамі хору Ленінградскага электратэхнічнага інстытута,

дзе адбыўся сумесны канцэрт дружбы. Студэнты БДУ былі гасцямі студэнцкага клуба «ГAUDЭАМУС» пры ленинградскім харавым таварыстве. Цікавая сустрэча адбылася і з даўнімі знаёмымі і сябрамі — калектывам хору Петразаходскага універсітэта. А. КАСЦЕЦКІ.

ЯНЫ ПРЫЙДУЦЬ НА БІЯФАК

Школа «Юны біёлаг» адкрыла свае дзверы ў 1971 годзе. І вось ужо пяць год сюды прыходзяць вучні 9-х і 10-х класаў мінскіх школ, атрымліваюць веды па біялогіі. Заняткі адбываюцца на кафедрах біяхіміі, экалогіі, фізіялогіі, заалогіі, генетыкі, мікрабіялогіі і іншых. Іх вядуць выкладчыкі біяфака В. Баравец, П. Пятровіч, А. Пятрэнка, А. Осіпаў, А. Сташонак, М. Марозік, Е. Лабанок і некаторыя іншыя. Кіраўнік школы — дацэнт Е. Шалапёнак.

Першую групу, якую складаюць дзевяцікласнікі, цікавіць пытанні «Водаабмен раслін», «Праблема чыстай вады»; другая група — дзевяцікласнікі — вывучае ролю генетыкі ў сучасным грамадстве, канструкцыйнаму мозгу. Школьнікі ўдзельнічаюць у лабараторных доследах, ходзяць у заалагічныя музеі.

У чацвер, 22 красавіка, адбыліся заключныя заняткі выпускнікоў школы. На абагульняючай канферэнцыі былі прачытаны лепшыя даклады па праблемах заалогіі, батанікі, біяхіміі, мікрабіялогіі і генетыкі. Цікавае прысутных выклікаў артыкул «Генная інжынерія», а таксама выступленне вучаніцы сярэдняй школы № 68 г. Мінска Наталлі Няхайчык. У заключэнне канферэнцыі выпускнікам школы «Юны біёлаг» былі ўручаны дыпломы і пасведчанні. В. МАРТЫНЕНКА.

ВЫНІКІ НАВУКОВАЙ ТВОРЧАСЦІ

22—23 красавіка ў БДУ працавала студэнцкая канферэнцыя, якая была прысвечана вынікам другога тура VI Усесаюзнага конкурсу студэнцкіх работ па праблемах грамадскіх навук, гісторыі ВЛКСМ і міжнароднага маладзёжнага руху. Першае пленарнае паседжанне канферэнцыі праходзіла 22 красавіка. На ім выступіў начальнік аддзела выкладання грамадскіх навук Міністэрства вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі БССР П. Дронь, які падвёў вынікі другога тура VI Усесаюзнага конкурсу студэнцкіх работ па праблемах грамадскіх навук, гісторыі ВЛКСМ і міжнароднага

маладзёжнага руху. У гэтыя ж дні адбыліся паседжанні секцыі гісторыі КПСС, ВЛКСМ і міжнароднага маладзёжнага руху; марксісцка-ленинскай філасофіі; палітычнай эканоміі; навуковага камунізму. 23 красавіка на заключным пленарным паседжанні рэспубліканскай студэнцкай канферэнцыі былі заслуханы паведамленні кіраўнікоў секцыі. У сваім выступленні кіраўнік секцыі гісторыі КПСС, доктар гістарычных навук Т. Прытыцкая адзначыла, што секцыя поўнацю выканалася свой план. Вялікую цікавасць выклікалі даклады аб Вялікай Айчыннай вайне, Кастрыч-

ніцкай рэвалюцыі, аб барацьбе моладзі за мір і дэмакратыю. На секцыі марксісцка-ленинскай філасофіі было заслухана 14 дакладаў па тэмах: ленинская філасофская спадчына, тэорыя адлюстравання, тэорыя мастацтва. Кіраўнік секцыі палітычнай эканоміі кандыдат эканамічных навук, дацэнт В. Драчов падкрэсліў, што асабліва цікавае на секцыі выклікалі даклады, у якіх закраналася сувязь праблем эканомікі з барацьбой моладзі. Большая частка дакладаў была прысвечана эканамічным праблемам сацыялізму. Н. ЛЕБЕДЗЕВА.



Ідуць лабараторныя заняткі па аналітычнай хіміі. Вопыты праводзяць студэнты IV курса хімічнага факультэта. Фота Т. Петрашкевіч.

РАШЭННІ ХХV З'ЕЗДА КПСС — ВЫКАНАЕМ!

20 красавіка адбыўся пленум камітэта камсамола ўніверсітэта. З дакладам «Аб выніках ХХV з'езда КПСС і задачах камсамольскай арганізацыі БДУ імя У. І. Леніна па далейшаму ўзмацненню камуністычнага выхавання моладзі» выступіў намеснік сакратара камітэта камсамола В. АНДРУХОВІЧ. На пленуме выступілі сакратары камсамольскіх арганізацый факультэтаў, камсоргі груп.

Драклад у скарачэнні прадстаўляецца вашай увазе.

Савецкае студэнцтва, як і ўвесь савецкі народ у гэтыя дні, знаходзіцца пад уражаннем велічных рашэнняў ХХV з'езда КПСС.

Камсамольцы БДУ імя У. І. Леніна глыбока вывучаюць рашэнні і матэрыялы з'езда, вызначаюць сваю ролю, сваё месца ў выкананні грандыёзных па сваёй значнасці задач дзесятай пяцігодкі.

10 красавіка закончыўся Усесаюзны камсамольскі сход «Рашэнні ХХV з'езда КПСС — выканаем!», у рабоце якога прыняла актыўны ўдзел і наша адзінаццацітысячная арганізацыя. На сходзе адзначалася, што крытэрыем поспеху ідэйна-палітычнага выхавання моладзі з'яўляюцца яе канкрэтныя справы. Падзелавому, сур'ёзна і з адказнасцю аднесліся да правядзення сходаў камсамольскіх арганізацый ФПМ, механіка - матэматычнага і філалагічнага факультэтаў.

Напярэдадні Усесаюзнага камсамольскага сходу бюро камітэта камсамола БДУ адобрыла ініцыятыву студэнтаў ФПМ, філалагічнага, фізічнага і хімічнага факультэтаў аб разгортванні масавага спаборніцтва акадэмічных груп пад лозунгам «Ніводнага адстаючага побач!» У нас ужо ёсць пэўныя поспехі ў гэтым напрамку: 1389 студэнтаў універсітэта вучацца толькі на «выдатна», каля 4,5 тысячы — на «добра» і «выдатна». На жаль, у большасці нашых арганізацый лозунг пакуль што застаецца толькі лозунгам, не падмацоўваецца канкрэтнымі справамі.

У рашэнні галоўнай задачы ВУУ — падрыхтоўцы высокакваліфікаванага спецыяліста, які б меў высокія духоўныя, маральныя якасці, — значную ролю адыгрывае грамадска-палітычная практыка студэнтаў. Яна — неад'емная частка вучэбна-выхаваўчага працэсу. Трэба падкрэсліць, што грамадска-палітычнае практыка студэнтаў. Яна — неад'емная частка вучэбна-выхаваўчага працэсу. Трэба падкрэсліць, што грамадска-палітычная практыка студэнтаў. Яна — неад'емная частка вучэбна-выхаваўчага працэсу.

Асноўнай праблемай работы камсамольскіх арганізацый па правядзенню грамадска-палітычнай практыкі з'яўляецца арганізацыя лекцыйнай прапаганды. Перад лекта-

ганізацый, якія маюць багатую гісторыю. Нядаўна гарком камсамола даручыў камсамолі ўніверсітэта ўдарную справу — напісаць гісторыю Мінскай гарадской камсамольскай арганізацыі. Група студэнтаў-гісторыкаў ужо разгарнула работу па стварэнню гісторыі камсамольскай арганізацыі трактарнага заводу.

19 сакавіка 1976 года адбыўся V пленум ЦК ВЛКСМ. Пленум пастанавіў: разгарнуць спаборніцтва камсамольцаў і моладзі краіны за права падпісаць Рапарт Ленінскага камсамола Цэнтральнаму Камітэту КПСС да 60-годдзя Кастрычніка. Апіраючыся на вопыт арганізацый і правядзення спаборніцтва за права падпісаць Рапарт Ленінскага камсамола ХХV

ЧАС ПАТРАБУЕ НАТХНЕННЯ

Завяршалны год дзевятай пяцігодкі знамянальны для фізічнага факультэта тым, што па выніках сацыялістычнага спаборніцтва факультэт заняў першае месца ва ўніверсітэце. Немалая заслуга ў гэтым камсамольскай арганізацыі фізфака.

У цэнтры ўвагі камітэта камсамола заўсёды знаходзіцца пытанні камуністычнага выхавання моладзі, павышэння паспяхоўнасці і якасці ведаў. Праведзеная на факультэце вучоба камсамольскага актыву «Мэты і задачы грамадска-палітычнай практыкі студэнтаў, формы і метады яе правядзення» ў многім садзейнічала пазбегнуць фармалізму пры правядзенні атэстацыі, стварэнню творчай атмасферы ў жыцці камсамольскай арганізацыі, прыцягненню студэнтаў да актыўнага грамадскага жыцця.

Асаблівы ўздзеянне ў рабоце адчуваўся напярэдадні ХХV з'езда КПСС. Ва ўсіх камсамольскіх групах прайшлі сходы, на якіх абмяркоўваўся праект ЦК КПСС «Галоўныя напрамкі развіцця народнай гаспадаркі СССР на 1976—1980 гг.». 110 камсамольцаў-фізікаў прайшлі маршрутамі «Зорнага паходу» па месцах баявой і працоўнай славы бацькоў, выступілі з лекцыямі і дакладамі па пучэўнах гаварыства «Веды».

Шырокі размах у камсамольскай арганізацыі факультэта атрымала сацыялістычнае спаборніцтва за права падпісаць Рапарт Ленінскага камсамола ХХV з'езду КПСС.



Спаборніцтва паспяхова завершана. 89 лепшых камсамольцаў факультэта, якія падпісалі Рапарт ва ўрачыстай абстаноўцы, узнагароджаны памятнымі кнігамі ЦК ВЛКСМ «Вучыцца камунізму» і значкамі «Ударнік-75».

Прайшоўшы ў перадз'ездаўскія дні апошні этап Ленінскага заліку пад дэвізам «ХХV з'езду КПСС — дастойную сустрэчу» паказаў узросшую актыўнасць камсамольскіх груп, асобных камсамольцаў.

з'езду КПСС, нам неабходна ліквідаваць некаторыя хібы і правесці спаборніцтва на больш высокім узроўні.

Мы ўжо не раз падкрэслівалі, што грамадска-палітычная практыка — адна з частак Ленінскага заліку. Факультэцкім камітэтам камсамола, камсамольскаму актыву трэба растлумачыць суадносіны Ленінскага заліку з грамадска-палітычнай практыкай. Камсамольскія арганізацыі, якія не прынялі асабісты комплексныя планы «Вучыцца камунізму», павінны выправіць становішча да пачатку мая.

Важнай падзеяй у жыцці камсамольскай групы з'яўляецца Ленінскі ўрок. Ён прадугледжвае сістэматычнае самастойнае вывучэнне твораў класікаў марксізму-ленінізму, дакументаў партыі, асэнсаванне іх і непасрэднае выкарыстанне ведаў на практыцы. У маі у камсамольскай арганізацыі БДУ будзе праходзіць Ленінскі ўрок «Партыя — розум, гонар, сумленне нашай эпохі». Ленінскі ўрок павінен прайсці ў групах у форме ўрачыстага сходу-дыскусіі, прысвечанага дзейнасці КПСС.

Як важнае мерапрыемства, якое павышае ролю члена ВЛКСМ, баявітасць камсамольскай групы, разглядае камітэт камсамола фізфака абмен камсамольскіх дакументаў. У перыяд абмену праводзіцца тэматычны камсамольскі сход «Ты на подзвіг клічаш, камсамольскі білет», грамадска-палітычны чытанні, індывідуальныя суб'яседаванні.

На паседжанні камітэта камсамола неаднаразова заслухоўваліся справаздачы кафедраў, патокаў па ідэйна-палітычнаму і маральнаму выхаванню моладзі, кіраўніцтву камсамольскімі групамі.

Глыбокае вывучэнне матэрыялаў ХХV з'езда КПСС і іх прапаганда — галоўная задача, якая стаіць перад камсамольскай арганізацыяй факультэта поруч з добра вучобай. «Данесці ідэі з'езда да кожнага камуніста, да кожнага савецкага чалавека, — указваецца ў дакладзе Генеральнага сакратара ЦК КПСС таварыша Л. І. Брэжнева, — такі ганаровы абавязак не толькі прапагандыстаў, лектараў, дакладчыкаў, але і ўсіх нашых партыйных актывістаў. У гэтую работу трэба ўкласці ўсе свае веды, усё ўменне пераконваць, усю сілу душы. Ва ўсім гэтым — адна з перадумоў няўхільнага ажыццяўлення рашэнняў з'езда».

Глыбокае авалоданне ідэямі з'езда — задача, разлічаная на працягла перыяд. Нядаўна на факультэце быў праведзены Усесаюзны камсамольскі сход «Рашэнні ХХV з'езда КПСС — выканаем!». На гэтым сходзе выпрацавалі і зацверджаны шэраг мерапрыемстваў камітэта камсамола фізічнага факультэта па вывучэнню, прапагандзе, выкананню рашэнняў ХХV з'езда КПСС і далейшаму ўзмацненню камуністычнага выхавання моладзі. Камсамольскай арганізацыі неабходна стварыць атмасферу глыбокага і ўсебаковага вывучэння і прапаганды матэрыялаў ХХV з'езда КПСС; арганізаваць сустрэчы з дэлегатамі ХХV з'езда КПСС і ХХVIII з'езда КПС; правесці Усесаюзны Ленінскі залік «Рашэнні ХХV з'езда КПСС — у жыццё» са штогадовай грамадска-палітычнай атэстацыяй; разгарнуць у кожнай камсамольскай групе спаборніцтва за права падпісаць Рапарт Ленінскага камсамола ЦК КПСС да 60-годдзя Вялікага Кастрычніка; правесці Ленінскі ўрок «Партыя — розум, гонар і сумленне нашай эпохі» і шэраг іншых мерапрыемстваў.

М. ЛУКАШЭВІЧ.

ПОШУК

Ідзе камсамольскі сход. У аўдыторыі шумна. Ужо некалькі разоў прыдчыналіся дзверы: заглядаюць цікаўныя. Камсамольцы вырашылі: газета павінна быць жадаючых выступіць усе, аб'яваць няма. Дык у чым жа справа?

Прайшоў першы семестр вучобы, а насценная газета групы выйшла толькі адзін раз. І дзеля справядлівасці трэба сказаць, што народжаная яна была, як кажуць, у пакутах. Колькі разоў можна было пацуць ад рэдактара насценгазеты Марыі Мітраховіч:

— Членам рэдкалегіі засталося пасля заняткаў. Яны заставаліся, рэдактар упрошаў:

— Напішыце заметкі!

— У адказ розныя адгаворкі — усе заняты. Смешна, але і плачуна. Ды гэта сапраўды так. І вось якіх сакрытар камсамольскага

ШЭФСТВА — СПРАВА ЎДАРНАЯ

Шырокае прызнанне на філалагічным факультэце атрымала вопыт работы школы «Юны філолаг», якой кіруе выкладчык А. Станюта. Заняткі ў гэтай школе дапамагаюць рабятам вызначыць выбар сваёй будучай прафесіі. Гурткі юных філолагаў створаны ў многіх падшэфных школах факультэта. У іх рабоце заняты непасрэдна самі студэнты. Практыка паказвае, што ў тых школах, дзе заняты ідуць на высокім арганізацыйным узроўні, школьнікі лепш вучацца, актыўней займаюцца грамадскай работай.

У шэффаў з філалагічнага факультэта ёсць ужо многа

традыцый. Адна з іх — выезды агітбрыгад у школы. Вялікі інтарэс у школьнікаў выклікаюць выступленні ўдзельнікаў факультэцкага літаратурнага аб'яднання «Узлёт». На сустрэчы з ветэранамі, лекцыі і гутаркі, іншыя мерапрыемствы філфака запрашаюцца рабяты з падшэфных школ.

Нядаўна для вучняў сярэдняй школы № 17 г. Мінска была арганізавана сустрэча з замежнымі студэнтамі, якія навучаюцца ў БДУ. Цікава і змястоўна прайшоў вечар у падшэфнай Красненскай школе. Школьнікам усхвалявалі вершы маладых паэтаў А. Пільмянкова і

В. Марука. У гэтай жа школе шэфы-філолагі дапамагалі ў афармленні вучэбных кабінетаў, сабралі ў падарунак школьнікам бібліятэчку беларускай прозы і паэзіі, выпусцілі літаратуры альманах.

Шэфская работа — справа цікавая і патрэбная. Камсамольскія актывісты філфака спрабуюць знайсці свае, новыя формы работы, імкнучыся, каб шэфства стала важнай справай кожнага камсамольца, кожнага студэнта факультэта.

І. ФЕДАРОВІЧ, член камітэта камсамола філфака.

З Д. ЖУРАЎЛЁВЫМ

Мінчане добра ведаюць народнага артыста РСФСР, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі СССР Д. М. Жураўлёва. Нядаўна ён быў госцем сталіцы. Вечар паэзіі з удзелам артыста выклікаў шмат спрэчак. З шэрагу выказванняў вынікала, наколькі мы, слухачы, разумеем і ведаем высокую паэзію. Аказваецца, вершы — гэта не толькі для сэрца пяшчотныя гукі. Гэта складана. Праграма вечара была складзена артыстам паводле яго разумення аўтараў і тлумачэння думак і перажыванняў А. Блока, У. Маякоўскага, Б. Пастэрнака, А. Ахматавай. На пытанне, якімі ён бачыць паэтаў, Дзмітрый Мікалаевіч адказаў:



Д. Жураўлёў. Часам за гучным вершам паэта Маякоўскага мы не бачым чалавека Маякоўскага, які «адзінокі і часта незадаволены, з неярплівацю падганяў лёс». Не задумваемся, чаму заграбеў і зрываецца голас паэтырацаўніка... Дзмітрый Мікалаевіч вельмі шкадуе, што яму не давялося сустрэцца з У. Маякоўскім, і апраўдвае гэта тым, што ў дваццатых гады ён быў вельмі захоплен тэатрам.

— Учыйцеся ў вершы. У іх і толькі ў іх мой адказ. Давайце прыслухаемся да парады артыста:
Вот и жизнь пройдёт,
Как прошли Азорские острова...
(«Глубокая философия на мелких местах»).

У 1922 годзе Д. Жураўлёў прыязджае ў Маскву з Харкаўшчыны. Паступае ў школу Трэціей студыі, якая затым стала тэатрам імя Вахтангава. У сям'і, дзе нарадзіўся Жураўлёў, было шэсць сыноў. За старэйшых бацька быў спакойны. Зямля—гэта справа надзейная. А вось малодшы... «Артыстам стану!» — і ўсё тут. І, як мы ведаем, стаў.

Толькі восенню 1931 года рошыцца ён на першую канцэртную праграму. І толькі к саракавому году зробіць канчатковы выбар: дэкламацыя. Дваццаць год прысвяціў Жураўлёў тэатру і ўсё сваё жыццё — Пушкіну. «Медны коннік» прынёс яго выканаўцу славу. Анна Ахматава, пачуўшы, як Д. Жураўлёў чытае Пушкіна, у перапынак прыйшла да Дзмітрыя Мікалаевіча за кулісы і ўсхвалявана сказала: «Мне шмат аб вас гаварылі, але мне аб вас нічога не казалі». Памятаеце, як у Б. Пастэрнака:
Вы всего себя стёрли
для грима.

Имя этого грима—душа. З Барысам Пастэрнакам Жураўлёва звязвала дружба. «Гэта быў паэт у самым прамым сэнсе слова, — успамінае Д. І. Жураўлёў. — Бескарысліваць, удзячнасьць лёсу і за дрэннае, і за добрае...». І чытае вядомы верш «Быць славытым непрыгожа...».

Муза артыста цудоўная і дасканалая. У яго свой погляд на паэтаў. Так, Блока Жураўлёў ставіць другім пасля Пушкіна і вельмі засмучаецца, калі аўдыторыя не ўспрымае паэта так, як хацелася б. «Блок — геніяльна, але не сучасна», — сказаў адзін слухач. — «А хто напісаў радкі: «И вечный бой! Покой нам только снится...»? — «Не ведаю, але гэта вельмі здорава і сучасна!» — «Але ж вы абвергнулі самі сябе».

Да Блока, як і да Пушкіна, трэба дарасці. Дзмітрый Мікалаевіч Жураўлёў вучыць нас вялікаму на вялікіх прыкладах, радком высокай паэзіі аб многім гаворачы людзям.

Л. МАЛІНОЎСКАЯ,
студэнтка вячэрняга аддзялення журфака.
Фота М. Бажко.

З А. МАКАЁНКАМ



У гасцях у студэнтаў факультэта журналістыкі пабываў вядомы беларускі драматург Андрэй Макаёнак. Студэнтам цікава было даведацца аб творчасці Макаёнка як журналіста — ён з'яўляецца галоўным рэдактарам часопіса «Неман». Не менш цікава было паслухаць пра драматургічную дзейнасць пісьменніка.

— Так, драматургія, — сказаў А. Я. Макаёнак, — асноўная для мяне. Эмоцыі, жаданне паказаць найбольш поўна рысы чалавечага характару, яго слабасці і тут жа характавае душы, пасмяяцца над дрэнным, заклікаць да прыгожлага.

Гэта яго стыхія, тут ён увесь. Чароўнае імгненне — вось так, непасрэдна перад слухачамі раскрыць дзверы сваёй патаемнай лабараторыі.

Пасля сустрэчы студэнты шчыра і ўрачыста падзякавалі таленавітаму пісьменніку за тое цудоўнае, што ён дорыць людзям, за яго сапраўднае майстэрства драматурга.

Л. САЯНKOBA,
Фота Г. Марозава.

В Я С Н О В Ы Я

З АРТЫСТАМІ О П Е Р Ы І БАЛЕТА

З 16 па 27 красавіка ў Мінску праводзіцца першы Усеаюзны фестываль творчай моладзі тэатраў оперы і балета. У тэатрах і клубах беларускай сталіцы праходзілі спектаклі і канцэрты, прысвечаныя фестывалю.

У актавай зале БДУ імя У. І. Леніна адбыўся канцэрт, у якім прынялі ўдзел пераможцы Усеаюзаўнага агляду работы тэатраў з творчай моладдзю.

Гарачымі апладысментамі сустракалі глядачы выступленні майстроў опернага і балетнага мастацтва саюзных рэспублік. Выкладчыкі, студэнты і госці ўніверсітэта мелі магчымасць пераканацца ў высокім майстэрстве артыстаў.

М. ВІКТАРАЎ.



З З. АЗГУРАМ

І дапытлівыя малодшакурснікі, і ўзятая ў палон сесіяй чацвёртакурснікі, і выпускнікі, што сёння здаюць дзяржаўна-замены, з вялікай неярплівацю чакалі сустрэчы з Заірам Ісакавічам Азгурам. Такая сустрэча адбылася на журфаку 24 красавіка.

Выдатны беларускі скульптар, народны мастак СССР, правадзейны член Акадэміі мастацтваў СССР прыйшоў да студэнтаў прама са сваёй майстэрні. Чалавек, які — па метнай заўвазе аднаго з прысутных — «забраў усе ганаровыя званні і ўзнагароды ў галіне беларускай скульптуры», не імкнуўся расказаць сёння пра свае асобныя творы. Сустрэча з моладдзю для яго — спроба, з аднаго боку, падвесці рысу пад зробленым, а з другога — пасвяціць прысутных у некаторыя таямніцы сваёй лабараторыі.

— Заір Ісакавіч, якія работы вам больш дарагія, якія вы лічыце больш дасканалымі?

Той, хто задаваў гэта пытанне, пэўна меў на ўвазе і гранітны партрэт Р. Тагора (сярзбраны медаль на Сусветнай выстаўцы ў Бруселі), і скульптуры Ф. Дзяржынскага, М. Сільніцкага, А. Малодчага, А. Радзімцава (Дзяржаўная прэмія СССР), і партреты вядомых савецкіх дзеячаў, беларускіх пісьменнікаў... Колькі работ З. І. Азгура можна налічыць толькі на адным Ленінскім праспекце Мінска!

— Не прыміце за пахвальбу і позу — ні адной сваёй скульптурай я не задаволен. Сёння, здаецца, усё зрабіў бы інакш. Раніцай, да сустрэчы з вамі, я працаваў над партрэтам вядомага нашага нейрахірурга. Правёў ужо трэці сеанс, але адчуваю — нешта не тое. Рысы твару, лоб, вочы — усё на месцы. А чалавек быццам нежывы ў партрэце. Мабыць, вы, журналісты, добра разумееце мяне. Такія творчасць...

А далей — пра Мікеланджэла, Радэна... Не ўсе могуць ствараць высокія ўзоры мастацтва. Ці можна пазнаць крыніцы творчасці і таксама стаць творцай? Заір Ісакавіч можа расказаць, як дасягнуць выразнага пластычнага рашэння...

— Я магу навучыць пачынаючага скульптара тэхнічным дэталям: правільна пабудоваць наркас, надаць твару скульптуры той ці іншы выраз. На гэтым вучоба канчаецца. Пачынаецца творчасць.

Але талент таксама патрабуе развіцця. Як лепш развіць свае здольнасці, у якое рэчышча накіраваць плынь творчасці?

Гэта вечныя пытанні. Таму доўга не магла закончыцца сустрэча студэнтаў і мастака, скульптара, чые багатыя жыццёвыя назіранні, роздум аб творчасці і часе усхвалявалі прысутных.

С. УСЦІНОВІЧ,
Фота Г. Марозава.

СУСТРЭЧЫ

З БАЛГАРСКИМІ С Я Б Р А М І

У інтэрнаце № 7 прайшоў вечар балгара-савецкай дружбы.

Ён быў арганізаван балгарскімі і савецкімі студэнтамі.

Аб дзейнасці балгарскага рэвалюцыянера Хрыста Боцева расказала С. Дзімітрова, студэнтка ІІ курса механіка-тэхналагічнага факультэта БПІ.

Былі створаны дзве каманды — капітанам адной быў балгарскі студэнт Пётр Тонеў, а другой — савецкі студэнт Валерый Мацель, — якія адказвалі на пытанні, прапанаваныя журы. Пытанні былі зададзены самыя розныя: ход Красавіцкага паўстання, яго адгалоскі ў краінах Заходняй Еўропы, адносіны грамадскіх колаў Радзі да балгарскага паўстання.

За лепшыя адказы спецыяльнымі прызамі журы ўзнагародзіла Пятра Тонева і Міхаіла Ляпешку.

Н. БРЭЛЬ.

З А. АРКАНАВЫМ

шы. Пісьменнік расказаў аб сваім шляху ў гумарыстычную літаратуру, прачытаў свае апавяданні.

— Чалавек, які піша смешина, — гумарыст, чалавек, які стараецца напісаць смешина, але ў яго нічога не атрымаецца, — сатырык. Я лічу сябе гумарыстам.

Арканаў піша сапраўды смешина, ён карыстаецца аўтарытэтам і за межамі нашай краіны. Аб гэтым сведчыць першая прэмія, якую атрымала яго апавяданне «Гісторыя ў пісьмах» на міжнародным фестывалі ў балгарскім горадзе Габраве.

— Па прафесіі я медык, — расказаў пісьменнік насля сустрэчы. — Закончыў медыцынскі інстытут і нават тры гады працаваў, але калі перада мной паўстаў выбар: перада мною паўстаў выбар: медыцына ці гумарыстычная літаратура, я выбраў апошняе. Маё першае апавяданне ўбачыла свет у 1963 годзе на старонках часопіса «Юность». Я тады быў яшчэ студэнтам. А да гэтага ўдзельнічаў у інстытуцкіх «капусніках», пісаў для іх сцэнарыі. Потым заняўся гумарам усур'ёз. Працаваў у часопісе «Юность», на тэлебачанні, у «Літаратурнай газетэ».

— Зараз шаснаццацятая старонка «Літаратурной газеты» выклікае вялікі інтарэс у чытачоў усіх узростаў. На гэтую вяўдую старонку прыходзіць 6—7 тысяч пісем, і часта мы друкуем апавяданні нікому не вядомых аўтараў.

Тэмы для сваіх апавяданняў часта прыводзіць, але ўсе яны наважныя жыццём. Не чапаю дробных тэм, традыцыйных, якія надакучылі чытачу. Гумарыст павінен быць вельмі сур'ёзным і добрасумленным да таго, што ён піша. Ён павінен любіць тое, што піша. Гэтага я і жадаю пачынаючым гумарыстам.

А. ДУБРАВІН,
студэнт І курса журфака.



Нядаўна перад студэнтамі і выкладчыкамі ўніверсітэта выступіў Арканаў — вядомы пісьменнік-гумарыст, лаўрэат Усеаюзаўнага конкурсу «Залатое цялё». Мы ўсе ведаем Арканава як аўтара апавяданняў, змяшчаемых на шаснаццацятай старонцы «Літаратурной газеты». Акрамя гэтага, ён піша п'есы, фельетоны і нават вер-